

Ennaltaehkäisevä päihdetyö kunnassa

HYVINVOI 4

Kunnan on tarjottava ennaltaehkäisevää päihdetyötä kuntalaisille. Ennaltaehkäisevän päihdetyön vaikuttavuutta on kunnassa arvioitava. Pudasjärven kaupungin hallintosäännön nojalla hyvinvointivaliokunta on asetettu seuraamaan kuntalaisten hyvinvointia sekä ennakoimaan ja määrittelemään toimenpiteitä kuntalaisten kaikenpuolisen hyvinvoinnin edistämiseksi. Hallintosäännön perusteella ennaltaehkäisevä päihdetyö ja sen vaikuttavuuden arviointi kuuluu siten luontevasti hyvinvointivaliokunnan toimialaan.

Kuntien ennaltaehkäisevä päihdetyö on lakisääteistä (523/2015; 1326/20109 toimintaa, jolla ehkäistään ja vähennetään alkoholin, tupakka- ja nikotiinituotteiden ja huumeiden käyttöä ja ongelmallista rahapelaamista sekä niistä aiheutuvia terveydellisiä, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia haittoja. Sosiaali- ja terveysministeriö johtaa ja THL kehittää ja ohjaa ehkäisevää päihdetyötä koko maassa yhteistyössä viranomaisten kanssa. aluehallintovirastot ohjaavat toimialueensa ehkäisevää päihdetyötä, suunnittelevat ja kehittävät sitä yhteistyössä muiden viranomaisten ja yhteisöjen kanssa sekä tukevat kuntia ehkäisevän päihdetyön toteuttamisessa ja kehittämisessä.

Ehkäisevän päihdetyön seudullinen yhteistyö on aloitettu 12.4.2019. ehkäisevä päihdetyö on monialaista ja koskettaa sekä kuntia, että kuntayhtymän palveluja. Yhteistyön avulla saadaan paljon hyödynnettyä osaamista ja säästettyä monessa kohtaa resursseja yhdistämällä osaamista ja materiaalia yms.

Pudasjärvellä ehkäisevää päihdetyötä tehdään, se vain pitää viedä lain tarkoittamalla tavalla rakenteisiin ja tuoda näkyväksi.

Ehkäisevää päihdetyötä koskevan lain §5:n mukaan kunnan tulee organisoida tarpeen mukainen ehkäisevän päihdetyön toiminta alueellaan ja nimetä vastaava kuntalain mukainen toimielin. Kunta voi päättää, minkä nykyisin toimivan toimielimen vastuulle laissa määritellyt tehtävät määrätään.

Toimielimen tehtävät ovat:

- 1) huolehtia kunnan päihdeolojen seurannasta ja niitä koskevista tiedotuksesta
- 2) huolehtia siitä, että päihdehaittoja ja niiden vähentämistä koskevaa tietoa tarjotaan koko väestölle
- 3) lisätä ja tukea päihdehaittoja ehkäisevien toimien osaamista kaikissa kunnan tehtävissä
- 4) esittää ja edistää ehkäisevän päihdetyön toimia kunnan hallinnossa

Käytännössä toimielin voi vastuuttaa tehtävät ja niiden koordinoinnin

jollekin monialaiselle työryhmälle kunnassa tai alueellaan. Lisäksi tulee asettaa vastuu- ja yhdyshenkilö.

Vastuuhenkilön tehtävänä on varmistaa, että ehkäisevän päihdetyön asiat näkyvät osana poliittista päätöksentekoa ja toimielin tulee asetettua.

Yhdyshenkilö toimii aihealueen asiantuntijana tuntien aiheeseen liittyvät keskeiset lait ja linjaukset, kriteerit ja menetelmät, työkalut ja aineistot.

Ehkäisevälle päihdetyölle tarvitaan kunnan budjettiin oma kustannuspaikka, johon budjetoidaan toimielin, monialainen työryhmä, vastuuhenkilö sekä muut toimintakulut.

Toiminta- ja taloussuunnitelma mahdollistavat ennaltaehkäisevän päihdetyön suunnittelun, seurannan ja arvioinnin hyvinvointikertomuksessa.

Esitysmateriaali lisätty sähköiseen kokouspalveluun.

Hyvinvointivaliokunta ohjeistaa hyvinvointikoordinaattoria valmistelemaan asian esittämiensä periaatteiden mukaisesti kaupunginhallituksen päätettäväksi.